

**DRŽAVNO NATJECANJE IZ POVIJESTI
OSMI RAZRED
ŠKOLSKA GODINA: 2014. / 2015.
Šibenik, 13. – 15. travnja 2015.**

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. **Imate 60 minuta za rješavanje ispita.**
2. **Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.**
3. **Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će s 0 bodova.**
4. **Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. god. 2014./2015.**
5. **Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.**
6. **Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.**
7. **Želimo Vam mnogo uspjeha!**

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Koja je država 1922. godine prva uspostavila diplomatske odnose sa SSSR-om?

- A. Francuska
- B. Italija
- C. Njemačka
- D. Velika Britanija

1	
---	--

2. Uz koji događaj vezujemo osobe s fotografije?

- A. Izraelsko-arapske ratove
- B. Kubansku revoluciju
- C. Ratove s Irakom
- D. Kinesku revoluciju

1	
---	--

3. Kako se zvao list koji koji su u partizanima objavljivali pristaše HSS-a predvođene Božidarem Magovcem?

- A. Hrvatske novine
- B. Slobodni dom
- C. Narodne novine
- D. Slobodna domovina

1	
---	--

4. Tko je u operaciji Oluja bio zapovjednik Specijalne policije MUP-a Republike Hrvatske?

- A. Ante Gotovina
- B. Ivan Čermak
- C. Mladen Markač
- D. Damir Krstičević

1	
---	--

5. Kada su predsjednik SAD-a Roosevelt i britanski premijer Churchill potpisali dokument pod nazivom Atlantska povelja?

- A. u srpnju 1941. godine
- B. u kolovozu 1941. godine
- C. u rujnu 1941. godine
- D. u listopadu 1941. godine

1	
---	--

6. Kako se je u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji zvao državni praznik kojim se 25. svibnja slavio rođendan Josipa Broza Tita?

- A. Dan radosti
- B. Dan mladosti
- C. Dan druga Tita
- D. Dan republike

1	
---	--

7. Koji je general za vrijeme operacije Oluja bio načelnik Glavnog stožera Hrvatske vojske?

- A. Anton Tus
- B. Petar Stipetić
- C. Gojko Šušak
- D. Zvonimir Červenko

1	
---	--

8. U kojem je gradu nastala sljedeća fotografija?

- A. Vukovaru
- B. Kninu
- C. Gospiću
- D. Osijeku

1	
---	--

9. Koje su dvije gardijske brigade Zbornog područja Split činile glavnu snagu u operaciji Oluja?

- A. 1. gardijska brigada i 4. gardijska brigada
- B. 1. gardijska brigada i 2. gardijska brigada
- C. 4. gardijska brigada i 7. gardijska brigada
- D. 1. gardijska brigada i 7. gardijska brigada

1	
---	--

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Tri ponuđena pojma nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne upisuju.

10. Strankama pridružite broj mandata osvojenih na izborima za Ustavotvornu skupštinu 1920. godine u Kraljevstvu SHS.

3	
---	--

1. _____ Hrvatska pučka seljačka stranka	A. 35
2. _____ Demokratska stranka	B. 50
3. _____ Komunistička partija Jugoslavije	C. 58
	D. 65
	E. 79
	F. 92

11. Povežite događaje i osobe.

3	
---	--

1. _____ atentat u Marseillesu	A. Philippe Pétain
2. _____ atentat u skupštini na hrvatske zastupnike	B. Puniša Račić
3. _____ pokušaj atentata na Adolfa Hitlera	C. Fritz Lang
	D. Claus von Stauffenberg
	E. Veličko Kerin
	F. Ljubo Babić

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

12. Tko je izjavio sljedeće rečenice (ime i prezime)?

„Svi slobodni ljudi, gdje god da žive, građani su Berlina. I zato, kao slobodan čovjek, ponosim se riječima: Ich bin ein Berliner (Ja sam Berlinac).“

1	
---	--

13. Kako se zvala organizacija čiji je član prikazan na slici (puni naziv)?

1	
---	--

14. Kako se zove hrvatska političarka, zaokružena na slici, kojoj je nakon ostavke 1971. godine zabranjen javni rad (ime i prezime)?

1	
---	--

15. Pod kojim je tajnim imenom Zborno područje Split provelo operaciju Oluja?

1	
---	--

16. Kako se zvao hrvatski emigrant, ubijen 1978. godine u Parizu, čiji su radovi posmrtno objavljeni u knjizi *Jedino Hrvatska* (ime i prezime)?

1	
---	--

17. Kako su se zvale novine u kojima je 1967. godine objavljena *Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika*?

1	
---	--

18. Kada je u operaciji Oluja hrvatska vojska oslobodila Petrinju (dan, mjesec i godina)?

1	
---	--

19. Tko je u kolovozu 1991. godine rekao sljedeće rečenice (ime i prezime)?

„... Kada bi generali imali obitelj, kada bi generali imali djecu, kada bi generali imali bližnje, onda nikada ne bi zasjeli u ovoj zgradi. Ali generali nemaju djecu, ja vas uvjeravam, jer onaj koji tuđu djecu ubija, nema djece. Jer onaj koji tuđe majke uciviljuje, nema majke. Jer onaj tko ruši tuđe domove, nema doma. Umrijet će u pustoši svog mrtvog srca.“

1	
---	--

20. Tko je nakon oslobađanja Knina u operaciji Oluja od strane predsjednika Republike Hrvatske Franje Tuđmana imenovan zapovjednikom Zbornog mjesta Knin (ime i prezime)?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene sadržaje.

21. Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje iz razdoblja Drugoga svjetskoga rata tako da tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

2	
---	--

- A. _____ samoubojstvo Adolfa Hitlera
- B. _____ kapitulacija Japana
- C. _____ ulazak partizana u Zagreb
- D. _____ konferencija u Potsdamu

22. Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje tako da tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

2	
---	--

- A. _____ započeo Drugi vatikanski koncil (sabor)
- B. _____ ubijen Martin Luther King
- C. _____ započela intervencija sovjetskih snaga u Mađarskoj
- D. _____ umro zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac

23. Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje iz proljeća 1991. godine, tako da tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

2	
---	--

- A. _____ sukob hrvatske policije i srpskih pobunjenika na području Plitvičkih jezera
- B. _____ stradavanje 12 hrvatskih policajaca u Borovu Selu pokraj Vukovara
- C. _____ održavanje prve smotre Zbora narodne garde
- D. _____ održavanje referenduma po pitanju ostanka Hrvatske u Jugoslaviji

24. Zaokruži slovo ispred kronološki točnog slijeda dolaska na vlast predsjednika Sjedinjenih Američkih Država:

1	
---	--

A. Thomas Woodrow Wilson → Franklin Delano Roosevelt → Herbert Hoover → Harry Truman

B. Thomas Woodrow Wilson → Herbert Hoover → Franklin Delano Roosevelt → Harry Truman

C. Thomas Woodrow Wilson → Franklin Delano Roosevelt → Harry Truman → Herbert Hoover

D. Thomas Woodrow Wilson → Harry Truman → Herbert Hoover → Franklin Delano Roosevelt

25. Zaokruži slovo ispred kronološki točnog slijeda događaja iz vremena operacije Oluja:

1	
---	--

A. predsjednik Franjo Tuđman posjetio je Knin nakon oslobođenja → 142. domobranska pukovnija oslobodila je Drniš → 9. gardijska brigada oslobodila je Udbinu → 21. kordunski korpus tzv. Srpske vojske Krajine predao se Hrvatskoj vojsci

B. 21. kordunski korpus tzv. Srpske vojske Krajine predao se Hrvatskoj vojsci → 142. domobranska pukovnija oslobodila je Drniš → 9. gardijska brigada oslobodila je Udbinu → predsjednik Franjo Tuđman posjetio je Knin nakon oslobođenja

C. 142. domobranska pukovnija oslobodila je Drniš → predsjednik Franjo Tuđman posjetio je Knin nakon oslobođenja → 9. gardijska brigada oslobodila je Udbinu → 21. kordunski korpus tzv. Srpske vojske Krajine predao se Hrvatskoj vojsci

D. 21. kordunski korpus tzv. Srpske vojske Krajine predao se Hrvatskoj vojsci → predsjednik Franjo Tuđman posjetio je Knin nakon oslobođenja → 9. gardijska brigada oslobodila je Udbinu → 142. domobranska pukovnija oslobodila je Drniš

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć izvornoga povijesnog teksta.

26. Prvi premijer Izraela pročitao je proklamaciju o proglašenju židovske države:

„...Mi, članovi Narodnog vijeća, predstavnici židovske zajednice u Eretz Izraelu (Zemlji Izraelovoj) i cionističkog pokreta, skupili smo se ovdje na dan prestanka britanskog mandata nad Eretz Izraelom i, nošeni prirodnim i povijesnim pravom, koje je potvrdila i Opća skupština Ujedinjenih naroda, objavljujemo uspostavljanje židovske države u Eretz Izraelu, koja će se zvati Država Izrael.“

A. Tko je bio prvi premijer Izraela koji je pročitao ovu proklamaciju (ime i prezime)?

1	
---	--

B. Kada je proglašena Država Izrael (mjesec i godina)?

1	
---	--

C. Kako se zove organizacija koju su osnovali Palestinci 1964. godine, a za cilj je imala rušenje države Izrael i stvaranje neovisne palestinske države (puni naziv)?

1	
---	--

27. Proučite povijesni izvor i odgovorite na pitanja.

„Glavni uzrok gospodarske i političke krize u Jugoslaviji je jačanje republičkih državnosti, naročito Slovenije i Hrvatske. Republike su postale nacionalne države koje prijete jedinstvu Jugoslavije. Srbija je u Jugoslaviji u politički i gospodarski neravnopravnom položaju. Jedina je koja ima dvije pokrajine. Srpski narod je podijeljen između jugoslavenskih republika i pokrajina. ... Zato treba uspostaviti njegovo nacionalno i kulturno jedinstvo, bez obzira u kojoj se republici nalazio.“

A. Iz kojeg su dokumenta preuzeti gornji navodi?

1	
---	--

B. Kada je dokument objavljen (godina)?

1	
---	--

C. Kako se zovu dvije pokrajine koje je imala Srbija?

1	
---	--

28. Proučite povijesni izvor i odgovorite na pitanja.

„Ravno dno našeg desantnog čamca udarilo je o obalu Francuske. Vođa čamca je spustio čelikom obloženu prednju stranu broda i mi smo ugledali , između grotesknih oblika čeličnih prepreka koje su virile iz vode, usku liniju kopna obavijenog dimom – našu Europu (...) Moja divna Francuska izgledala je prljavo i negostoljubivo, a njemački mitraljezi, koji su bljuvali vatru svuda oko našeg čamca, potpuno su mi pokvarili povratak.“

A. Koja je vojna operacija opisana u gore navedenom tekstu?

1	
---	--

B. Kada je započela opisana vojna operacija (dan, mjesec i godina)?

1	
---	--

C. Tko je bio vrhovni zapovjednik snaga koje su desantnim čamcem udarili o obalu Francuske (ime i prezime)?

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć i na slijepim povijesnim zemljovidima.

29. Na slijepom zemljovidu koji prikazuje Europu nakon Drugog svjetskog rata označite:

A. Brojem 1 označite državu u kojoj se 1969. godine spatio student Jan Palach.

1	
---	--

B. Brojem 2 označite državu u kojoj je 1980. godine osnovan sindikat Solidarnost.

1	
---	--

C. Brojem 3 označite državu u kojoj je 1946. godine započela Mirovna konferencija.

1	
---	--

30. Na slijepom zemljovidu koji prikazuje Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju označite:

A. Brojem 1 označite republiku u kojoj je prosječna plaća 1986. godine bila 40% veća od jugoslavenskog prosjeka.

1	
---	--

B. Brojem 2 označite republiku u kojoj je prosječna plaća 1986. godine bila 30,6% niža od jugoslavenskog prosjeka.

1	
---	--

C. Brojem 3 označite republiku u kojoj su na prvim slobodnim višestranačkim izborima nakon Drugoga svjetskog rata, osim Srbije, pobijedili komunisti.

1	
---	--

31. Na slijepom zemljovidu koji prikazuje Republiku Hrvatsku u vrijeme Domovinskog rata označite

A. Brojem 1 označite područje Republike Hrvatske koje je oslobođeno krajem 1991. godine.

1	
---	--

B. Brojem 2 označite područje Republike Hrvatske koje je u hrvatski državopravni sustav reintegrirano mirnim putem.

1	
---	--

C. Brojem 3 označite područje Republike Hrvatske koje je oslobođeno operacijom Oluja.

1	
---	--